

MICHAL CAGARDA



TRIH LAV
JANUÁR 2023

Copyright © 2018 Michal Cagarda

Všetky práva vyhradené / all rights reserved

Publikované pod značkou Trihlav s dovolením autora

Vydanie prvé, 2023, vlastným nákladom

Krátky predslov ku detstvu Patrika Junku

Známy hororový publicista a znalec ilegálnych substancií - Patrik Junka - na začiatku puberty kamarátom s obľubou vysvetľoval, že snívanie s *iii* šošovkami je hlavne o správnom načasovaní. To bolo, než po jednom tripe na niekoľko mesiacov oslepol. Vtedy mohol mať dvanásť rokov a prvýkrát vyskúšal online set očí.

Na staré kazetové *iii* bol Paťo naučený od materskej škôlky. Prvé verzie šošoviek sa dali kúpiť v hociktorom hračkárstve; vtedy prevládal názor, že bez prístupu na net boli pre deti neškodné - alebo neškodnejšie, v porovnaní s mobilmi a VR. V bdelom a triezvom stave šošovky predvádzali len primitívne animácie jednoduché ako gify. Boli tak všedné, že Junka si pri nich vytvoril pocit vlastnej neohrozenosti, ktorý neskôr nepotlačili ani opakované terapie.

Pred stratou zraku býval Paťo ako každé obyčajné, dobové dieťa: Keď išlo o jeho záujmy, vždy bol o dva kroky pred rodičmi. S kazetovými *iii* si vytvoril zabehnutý tajný rituál. O pol deviatej večer v mobile loadol „kazetu“ s programom, nasadil oči, zaľahol pod perinu a sníval, kým ho ráno o pol šiestej nezobudil rádio-budík. Z postele potom liezol pomaly; otupený a nevrlý. Obyčajne sa na nohy vyteperil až po pol hodine.

Po snoch mu zostávali len hmlisté spomienky. Blednúce, prchavé obrazy zo pseudo-hypnotických stavov, ktoré neskôr - o niekoľko rokov neskôr - začne zapisovať na papier a predávať ďalším snílkom. Vtedy už bude beznádejne závislý.

Posadnutý, dalo by sa povedať. Každé snívanie bude stimulovať silnými psychedelikami.

Ale nepredbiehajme.

Ráno o šiestej mal Paťo najviac päť minút, aby šošovky zapuzdril a ukryl do matraca. Musel to stihnúť, než v rozhlase skončia ranné správy. Dovtedy vstane aj pani Junková, jeho matka, a ak by ho chytila – Patrik veril, že by skončil ako brat Samko. Poslala by ho na prevýchovu. Do *inštitúcie*. Zavreli by ho do basy.

Lenže so starými kazetovými *iii* Patrika nikdy nechytli. Každý trip mu prešiel bez jedinej facky, výčitky alebo krivého pohľadu. Paťo bol výnimočne vnímavé dieťa a rýchlo sa adaptoval. Ak by ho (napríklad) rodičia po večery nechceli pustiť z obývačky, „lebo *Sociálka* im nariadila ďalší náučno-výchovný film“, Paťo radšej nesníval, než by mal prísť o dve hodiny spánku.

Nebolo tomu tak vždy, samozrejme.

Bývalo obdobie – v jeho detstve kľúčové – keď sa od povinnej večernej televízie pokúšal vyhovoriť. Hlavne v prvých týždňoch po bratovom zatknutí Patrik trpel silnými návalmi opustenosti, beznádeje a letargie. Pokiaľ mohol, stránil sa rodičov a chcel byť úplne sám, zamknutý vo vlastnej izbe. Skúšal to na sto spôsobov: Že ho bolí brucho; že je unavený; že ráno má školu... Ale mama vždy začala ziapať – „zasa robí naprieky, ako Samko“ – „zasa nám strhnú body“ – „takto sa nikam nedostaneme“.

Patrik si tým prešiel a naučil sa byť trpezlivý. Pred každým tripom počúval na slovo. Výnimku nespravil ani v tú nešťastnú noc, keď konečne išiel prvý raz online. Do sady

nových očí predsa vrazil dvetisíc ic. Všetky svoje úspory.

Paťo Junka sa pripravuje na on-line trip

V ten večer sa ako na povel rozvalil na obývačkovom gauči a začal do seba ládovať hrste orieškov s čipsami. Mohlo byť už okolo ôsmej. „Čo dávajú?“ spýtal sa, ale otec len apaticky pokrčil fúz.

Na Jednotke mala ísť premiéra najnovšieho Spidermana, s Rosalindou K-S v hlavnej úlohe. Kým bežali posledné reklamy, v rohu obrazovky sa už vrtela žltá varovná ikonka kalibrácie: „*Tento program odporúčame pre celú rodinu.*“

Odporúčania boli pre Paťovho otca záväzné, inak by šablónovky nepozeral. Ak prepne na iný kanál, rodina Junková od Sociálky nedostane body. Ak nedostanú body, otec nebude mať z čoho vyplatiť týždenný trest.

Veľký Junka si z toho nerobil vtedy. Nezúril ako Samko, Paťov stratený brat. Svoj dlh si odpykával s chladnou hlavou. Kým na obrazovke lietali logá a maľované animácie produkčných firiem, odrapotal smerom k mikrofónom nacvičené výchovné frázy pre deti; a že to bola premiéra, pochválil Rosalinde vlasy, retro fúziky aj dokonalé prsia obtiahnuté v priliehavom spidermanovom overale. Rosalinda K-S: ikona hollywoodskej kasty. Korporátny sex-symbol pre ženy i mužov bez rozdielu. Krásna Rosalinda. Brutálna Rosalinda... Plastická Rosalinda. Rosalinda vyskladaná z lega. Ďalšia bezpohlavná biela huba z ktorejsi španielskej dediny. Ale to už Patrikov otec nahlas nepovie. To si len pomyslí.

Otcova nacvičená šaráda skončila hneď, ako kalibrácia

prestala počítať skóre. Keď na konte zacinkal maximálny počet bodov, cez kamery prehodil uteráky a Paťa za šťavnatého bohovania odkázal do detskej izby. Mama ho po celú dobu sledovala od dverí do kuchynky, v ľavej ruke dva poháre, v pravačke otvorená fľaša vína.

„Bež do postele, Patrik,“ konečne mu odobrila priepustku, „chod' si niečo zahrať.“ Na mramorovej tvári mala nasadenú masku učiteľky, ale hlas sa jej už triasol únavou. Každú chvíľu sa zlomí, povädne, zloží sa ku vyhorenému Veľkému Junkovi a prvých päť minút filmu mu na ramene prefňuká. Otec si ju privinie, prehodí cez oboch deku, a spoločnými silami sa pokúsia pred televízorom prespať ďalší ukradnutý večer.

„Ved' idem.“ Paťa so silenou nenútenosťou odložil čipsy a vstal. „Dobrú noc,“ zavolať a zabuchol za sebou dvere do izby.

Paťa sa zaprel chrbtom o dvere a chvíľu počúval. Koľko bolo hodín? Štvrt' na deväť? Mal kopec času. Kým z obývačky počul hlasy, bude čakať.

Nazdarboh zapol počítač, nechal ho hučať s vypnutým monitorom, a zvalil sa na Samkovu postel.

Pozrel mobil, ale od Samka stále žiadna správa.

Za deväť mesiacov ani písmeno.

Drobca úplne odrezali od sveta.

Našiel v kontaktoch Levisa a vyťukal rýchly pozdrav: „*ty vole idem na to, ii*“. Za pár sekúnd mu príde odpoveď („*ii, Prcek, davaj bacha!!*“), ale Paťa ju bez záujmu zruší. S Levisom sa nekamarátil. Bol to Samkov spolužiak, úplne iný ročník, o dva roky starší a o hlavu vyšší. Na škole bol

za veľkého piráta. Decká cez neho zháňali cigarety, pilulky, flashnuté mobily alebo cracknuté hry – čokoľvek ich po škole spravilo šťastnými. Paťo od neho kúpil nový set očí, a tým to medzi nimi haslo.

„*mas msg od Drobca?*“ zablikala od Levisa nová správa. „*stale ticho??*“

Paťo neodpovedal.

O Samkovi sa porozprávajú zajtra, ak bude o čom.

Teraz musel posledný raz skontrolovať rodičov. Hlavne mamu.

Predovšetkým tú macochu.

Krátko pred pol deviatou večer sa z obývačky začal nieť tichý chrapot. Rodičia zaspali. Kým si filmový Spiderman v pätnásť-minútovej vtipnej scénke vyberal ku kostýmu kabelku a lodičky, Paťo začal rozkladať svoj nový set.

Mobil odpojil od netu; vypol na ňom dáta aj wifinu. Nechal povolený len bluetooth. Prekábloval ho s *iii* škatuľkou (zo spodnej strany mala napísané „*iii scrambler*“) a tú pripojil na LANku. Potom v appke spároval šošovky a podľa návodu si nastavil *sen*.

Paťo sa slepo držal Levisových zmätených, nesúvislých pokynov. Ako online set naozaj funguje, to tušil len podvedome: *Oči* si bezdrôtovo vymieňali dáta s *iii* appkou v mobile, appka potom bio-telemetriu schrústala, požula a prefiltrovala podľa Paťových preferencií, posunula ich do *iii* škatuľky, a tá ich nakoniec odoslala na net. V Paťovom prípade sa box pripojil na sieť proxy scramblerov, ktoré mu Levis za pár ic predplatil na tri mesiace. Zo serverov sa

potom naspäť vracal video-stream, ktorý *iii* dekódovala, preformátovala, a z mobilu odosielala do očí. Ak by sa Paťa niekto (Sociálka) pokúsil sniffovať, uvideli by len živý prenos z ktorejsi českej online ligy. Video malo v každom frejme pribalené metadáta šifrované cez Paťov verejný kľúč, a práve z tých bude *iii* škatuľka generovať animované impulzy.

Dreamerské šošovky nič zložitejšie ako krátke animácie nezobrazovali. Aj tie najmodernejšie boli stále len hračkou z hračkárstva: Lacnou, čiste organickou kuriozitou bez jedinej stopy elektroniky. Každé *iii* museli spĺňať nekonečný zoznam predpisov. Nesmeli obsahovať kovy. Toxické látky. *Horľavé batérie*. Nesmeli vyžarovať teplo. Alebo vysielat' škodlivé spektrum svetla.

Nesmeli do detského oka vypáliť dieru, nesmeli ho uvariť ako vajce na tvrdo a nesmeli ho infikovať špinou. Sterilita bola pre snílkov prvým zákonom.

V porovnaní s VR okuliarmi boli *iii* ako solárna kalkulačka voči hernému laptopu. Lenže s VR sa nedalo *tripovať*. VR nefungovalo so zatvorenými viečkami. VR sa vybilo za niekoľko krátkych hodín. Zatiaľčo *iii* šošovky dokázali Paťa hypnotizovať celú noc – a dlhšie. Kým Patrik žil a dýchal, *očíam* na fungovanie stačila stopová energia z jeho tela.

Paťo si poslednýkrát overil nastavenie budíka. Zo setu si ako prvé nastrkal do uší štuple. Tie s mobilom spároval ešte cez obed; teraz v nich hrá domáca úloha zo slovenčiny - audiokniha od Julesa Verna. Uspí ho do piatich minút. Neskôr mu slúchadlá z uší snád' vypadnú. Stačí, keď sa v spánku párkrát prevalí, a zostane bez zvuku.

Rukavice si natiahol skôr zo zvedavosti. Bola to novinka, nikdy predtým nič podobné nemal, a netušil na čo sa používajú.

Šošovky si nasadzoval až na záver.

Musí byť pohodlne rozvalený na chrbte, úplne uvoľnený, nesmie robiť rýchle pohyby. Prvú noc sa bude k novému biowaru správať s rešpektom, akoby mu každý nešikovný dotyk mohol na týždeň zapáliť obe oči. Ale iba prvú noc. Potom sa všetko zmení.

Prvý sen zvykol prísť krátko po polnoci. Akonáhle *iii* škatuľka rozozná vzory (v EKG, v pohybe zreničiek, v Paťovom tepe, v dýchaní...), uploadne mu prvú sériu impulzov.

Zvyšok projekcie sa prispôsobí podľa toho, ako bude *iii* detegovať REM a NREM fázy spánku. Pri starých kazetách sa niekedy celý program prehral behom pol hodiny, inokedy sa impulzy vysielali celú noc. A občas sa neprehrali vôbec.

Tento večer to ale nebude z kazety.

Paťo išiel prvýkrát on-line.

Vsuvka o tragédii rodiny Junkovcov

O slávnych Junkovcoch mala Sociálka založených hneď niekoľko spisov. Problémy im začali rok pred našim rozprávaním; rok predtým, čo Patrik oslepol. Otec Junka – *Velký Junka* – vtedy prehral spor a do registra mu napísali záznam o šikane. Paťov starší brat Samko – *Drobec Samko* – o tri mesiace neskôr skončil v base pre nezletilých, a z polepšovne ho obratom poslali na vojenský internát.

Veľký Junka bol trénerom basketbalového Interu. Odtiaľ jeho prezývky: Junkberg, Junkodlak... *Kyklop*, keď sa mu nedarilo. Keď sa mu darilo, pre slovenských reportérov bol „bratislavský Shaquille O’Neil“. Získal deväť ligových titulov. Raz vyhral euroligu. Do slovenskej histórie urobil hlboký zárez, aký by voľakedy nepredvídala ani najtrúfalejšia sci-fi. Pre svoje deti bol silným vzorom, hlavne pre Drobca.

Ale potom raz z tréningu vyhodil rozkvitnutú streamerskú hviezdičku a Junkodlak si behom niekoľkých minút zničil kariéru.

Veľký Junka bol veľký, ozaj veľký, čierno-čierny kolos: Monument authority a rešpektu, ktorý konflikty v práci riešil bez dohovárania a bez diskusie. Keď sa mu teda do cesty postavil internetový fenomén, Junka ho bez emócií a bez hlbšej úvahy zodvihol zo zeme, zatriasol s ním ako poloprázdny džúsom, poriadne s ním zadribloval, a odhodil ho kamsi za hlavu, že letel ako vyfúknutá lopta.

Potom udalosti dostali rýchly spád. Streamer leakol na net video incidentu, ale to Veľkému Junkovi na popularite len pridalo. Junka sa stal internetovým hitom, ktorý obratom prevzali slovenské médiá. Z bulváru z neho spravili tému v správach. Na to sa do športu obuli kariérni politici (odborníci). A potom prišiel súd. Proces, ktorý Junka (ako vieme) nakoniec na celej čiare prehral.

Tak dostal slávny tréner záznam na sociálnej polícii. Odvtedy museli všetci Junkovci splácať Sociálke „obývačkový dlh“.

Drobec Samko, Patrik...

Mama Junková...

Každý v rodine padol na svoje dno.

Mamu Junkovú (rodená Josephine Maria Baptiste) dnes poznáme ako nepríjemnú, striktnú, afektovanú ženu s celým zoznamom neuróz. Nemá skutočných priateľov a odcudzili sa jej aj vlastné deti. Ale nebývala taká vždy.

Donedávna bola najlepšou mamou na svete.

Keď bola Josephine ešte slobodnou slečnou, povedzme o dvadsať rokov mladšou, vrámci ktoréhosi katolíckeho programu prišla na Slovensko ako charizmatická učiteľka kubánskej španielčiny. S Veľkým Junkom (rodeným Slovákom) mala v tejto ustráchanej bielej krajine veľké plány. Ľudia tu boli tak spomalení, utiahnutí, nepriebojní (tak *starí a skostnatelí*), že aj malý talent – aj ten jej naturalizovaný *Čierny Kyklop* – dokázal bez väčších prekážok preraziť na špičku.

Hovorí sa, že to ona s Interom pre Slovensko vyhrala euroligu, a kúsok pravdy na tom naozaj bude. Každý deň na Junkodlakovi drela a makala a drela ešte viac – až kým neprišli deti a sympatická Josephine-Maria začala strácať dych. Basketbalové rostery zamenila za dovolenkové katalógy. Namiesto tréningových sústredení organizovala školské výlety... A pomaly, nebadane, sa menila na jednu z *nich*. Neambiciózných, prežívajúcich domorodých zombií.

Až sa jej napokon život úplne vymkol spod kontroly.

Jeden z jej pokazených baranov si cez noc zničil kariéru. Najmladšieho chceli každú chvíľu vylúčiť zo školy. A Samko... Ten nešťastník *Drobec Samko*...

Po prehratom súde mama Junková nastolila v byte diktát. Ako bol Pán Boh na jej strane, dlh sa musel splatiť, než sa Samko prihlási na univerzitu. U Junkovcov nebude žiadne ďalšie zaváhanie.

Lenže Drobec, ten už mal pätnásť rokov, dva metre a sto kilo váhy. Zo Samkovho pohľadu sa rodine stala krivda: Bezvýznamná biela nula ich zrazila na kolená, a zvyšok tohto patetického, vymierajúceho kusu Európy im zviazal ruky, zapchal ústa a prehodil vrece cez hlavu. Keby Samko onoho otcovho streamera stretol na ulici, roztrhol by ho na dva kusy.

Samko nechápal otcovu submisívnosť. Nechápal, prečo neoblúbený urazený blbeček nedostal výprask. A nie jeden! Tím mu mal v šatni dávať ďalšiu a ďalšiu nakladačku, až kým by krysa sama neodišla od basketbalu.

A zo všetkého najmenej Samko chápal, prečo je jeho vlastná kubánska matka *kolaborant*.

Prečo je na strane bielych.

Drobec v sebe dusil toľko zlých emócií, krivdy a neprávosti, že nakoniec raz pod matkiným tlakom vybuchol.

Veľký Junka bol práve s Interom na ligovom zápase a Samka nemal kto krotiť. Z Paťovho rozprávania sa môžeme len dohadovať, čo bolo rozbuškou. Zabavené tínedžerské drobnosti, najskôr. Na záberoch zo Sociálky Samko behal ako čert po byte, trhal kvety z kvetináčov, vyhadzoval z vitrín porcelán a jačal pri tom, že „*nikto mu jeho veci skrývať nebude, nikto*“. Nakoniec sa postavil proti matke: Pred ním sto sedemdesiat centimetrov, šesťdesiat kilo váhy a jazyk bodavý ako sekáčik na ľad; a on deviatok v tele

dospievajúceho medveďa, dvoj-metrový sud nevybúrených hormónov.

Drobec jej vrazil facku, že mama Junková takmer preletela cez balkón. Potom sa bez slova zavrel v izbe, zbalil si kufor, toaletný papier, a so založenými rukami počkal na zásahovku zo sociálky.

Kamera im už všetko dávno odvysielala.

Posledných pár slov o Drobcovi Samkovi

Psychiater oštemploval Drobcu ako „obeť hypno-pasívnych hier“. Odsúdili ho ako feťáka, ale Paťo vedel svoje: Dospelí nechápali ani mastný prd.

Drobec nebol snílek. *iii* mu nikdy neprišlo na chuť.

Na jeho prehistorický set očí ho spolužiačka nahovorila ešte na prvom stupni. Na mobil mu nahrala dva tucty naivných dievčenských kaziet s ezoterickými auto-hybnózami, z ktorých nakoniec nezmazal len tú „o chudnutí s jógou“. Nechal si ju ako starú ošúchanú spomienku na kamarátku; vyblednutú školskú fotku.

Samko intenzívne zaparil len dve noci, keď Paťo od spolužiaka požičal Commando. Prvé ráno sa obaja bratia zobudili so skratovanými mozgami. Ubehli hodiny, kým sa vrátili do reality, a Samko (vtedy ešte štvrták) zo seba dokázal vykokať len päť slov:

„Tyvolé... Hovor,“ štuchol brata do rebra, „čo si videl.“

A Paťo rozprával.

Dusil v sebe celý román.

Patrik Junka bol od detstva nadaný rozprávač.

Po druhom tripe Samko z *iii* vytriezvel. Celý sen prespal. Zostali mu po ňom len opuchnuté červené oči a ostrá bolesť hlavy; únava, pocit vyčerpania a mizerná nálada. Jeho detský mozog prestal impulzy zo šošoviek vnímať. Filtroval ich ako obohranú melódiu z rádia, alebo billboardy na autobusových zastávkach.

Samko si odvtedy púšťal len kazetu s dievčatami na jóge. Hlbšie nikdy nešiel. Chcel žiť v skutočnom svete. Ak o niečom *sníval*, bola to sloboda. Keby mohol, rozkopol by dvere bytu dokorán a utekal by - čo najďalej od obývačky, od bodovania, od kalibrácie, od poradcov. Preč od Sociálky. Preč zo Slovenska.

Doma ho držala len otcova charizma trénera.

Ešte pár rokov, Drobec. Musíš vydržať.

A potom si choď, kam chceš.

Lenže Samko nakoniec nevydržal.

Cvokár sa s ním nezdržiaval. Do posudku mu okopíroval šablónu predpísanú nejakým úradníkom, zavrel spis a Samka inštitucionalizoval.

My už vieme, že z polepšovne ho potom prijali na vojenský internát, ale Paťo sa o tom dozvie až o celé mesiace neskôr, počas Samkovej prvej vychádzky. Približne v dobe, keď sa Patrikovi pomaly začne hojiť zrak.

ii, Prcek, pekné sny!

Paťo stojí na betónovom parkovisku...

...nie.

Nie.

Mladý Patrik Junka vtedy ešte nedokázal rozlišovať neurčitosti svojich snov. Raz, neskôr, s pomocou drog sa naučí robiť ucelenejšie prepisy. Ale v dvanástich rokoch ešte nie. Môžeme sa spoliehať len na jeho spomienky: Rozmazané, polopravdivé, deformované časom.

Paťo kráča...

Paťo kráča po betónovom parkovisku, alebo po námestí. Je čierno-čierna tma a na hlavu mu praží letné slnko. Vedľa neho ide šedivý chlap. Bradatý a hranatý ako hollywoodsky wolverine.

Na hlave má texaský klobúk a vyobliekaný je do statkárskeho večerného obleku. Namiesto kravaty tenká viazanka. Nevkusné kovbojské topánky. Na chrbte vyšitá americká vlajka. V ľavej ruke drží lahvičku; dvomi prstami a palcom ho zvierajú za vrchnák. Nesie si ho pozdĺž boku a pri každom kroku s ním máva do rytmu chôdze.

Jeho tvár je ošľahaná a zvráskavená rokmi driny: Opálenie mu kontrastuje s hustou šedivou hrivou a bielym strniskom. Muž vyzerá ako texaský feudál z päťdesiatych rokov dvadsiateho storočia, ktorý *vie* ako má chutiť *dobré pivo* pre texaské *horúčavy*.

Kurva, že to vie.

„Desné peklo,“ prehovorí. Hlas má drsný a hlboký ako Palo Duro, na dne ktorého sa najskôr narodil. „Potrebuješ pivo, Patrik,“ zavelí a na dva gľgy vypije to vlastné. „Neváhaj,“ muž obráti fľašu hore dnom a šmarí ju o zem. „Budvajzer, Paťo. To pravé pivo pre pravých chlapov. Budvajzer. Len ho daj do seba, Paťo!“

Patrik sa pomaly začína orientovať. Čas dostáva formu.

V ruke drží vlastný pohár, po okraj naplnený žltou štinou.

„Nešetri ho, Paťo. Budvajzer. To pravé pivo pre pravých chlapov.“ Wolverine dopije tretí pol-liter a ukáže na budú s veľkým M-kom. „Si hladný jak drak. Burger ti k pivu padne dobre!“

„Eh.“

Paťo si odpľul a projekcia sa rozplynula.

„*Nepi pivo...*“ tlačí sa na neho ďalší lacný spam.

Tento prichádzal bez obrazu. Počuť len hlas, syntetický a kovový a škrípajúci ako vidlička v hrnci. Okamžite mu začal liezť na nervy.

Mal by si vytriasť z uší slúchadlá.

„...*nepi pivo... daj si jojo!*“

Pred Paťom sa objavil balíček cukríkov. Bez zaváhania ho odfúkol za predchádzajúcimi reklamami.

Levis ho varoval, že si má nastaviť ad-blocker. Zopakoval mu to desaťkrát. On-line sny sú zverina. Paťo na to zabudol. Mal to napísané v návode, ale úplne na to zabudol.

Ale kým budú útoky takéto lacné...

Patrik bude v pohode. Nie je žiadna padavka. Paťo je chlap. Drsný chlap. Drsnejší, než ten z Texasu. Na neho nemajú.

„Ahoj, Paťo.“

Až ho myklo.

„Ty?!“

Sníva sa mu, že je v telocvični a pred ním stojí Samko. Bol vyšší - úplný obor - a zostarol. Aspoň na tridsiatku. Narástlo

mu afro a malý pupok.

„Ja,“ zasmial sa muž a urobil piruetu, „z mäsa a kostí, v celej paráde.“

Mal na sebe kraťasy a tielko. Samko nenávidel tielka.

„Daj pokoj,“ zamával si Paťo dlaňou pred nosom. „Fejk. Vypadni.“ Cítil sa trochu sklamaný: Zatiaľ nič moc, myslí si.

„Som to ja.“

„Padaj do pekla, debil. Smrdíš Indiou, my friend.“

„Sleduj, Paťo,“ Samko sa rozohnal, z celej sily kopol a mama mu pod nohou ťažko zastonala. „Tak sa to robí len u nás, Paťo!“

Patrik o krok ustúpil. Potom o ďalší. Mohol aj o stovku. Samko ho chytil za krk a pästou mu vrazil do brucha. „Kam si chcel ísť, ty rozmaznaný zmrd?“

Paťo zalapal po vzduchu. „Logout! Logout!“ zavrešťať.

Takmer mu povolil mechúr.

Vyskočil z postele a po pamäti sa rozbehol na záchod. Ledva to stihol. Na poslednú chvíľu.

„Ty si teraz na rade, chalanko,“ rezonovali mu v ušiach Samkove posledné slová.

Tak ale iste.

Keď už na to prišlo...

Paťo mal s tým prerasteným zradcom nevybavené účty.

Na mobile svietilo 0:33.

Mal ešte päť hodín.

Paťo si ľahol na chrbát a zavrel oči.

„Nakopem tomu kreténovi riť,“ zamrmlal, prstom v rukavici spustil repeat audio-verneovky, ale spánok

prichádzal pomaly. Príliš pomaly.

Parkovisko bolo tento raz plné áut. „*Je pol šiestej...*“ ohlásili lampióny, „...počúvate krátke správy Slovenského rozhlasu... v štúdiu vítame... hosťa z ministerstva dopravy, pána Jablonku z úradu pre dohľad nad...“

Je pol šiestej? Už len pol hodina?

„Vypi to, Paťo. Hajneken, Paťo.“

Dnes je to riadny fail.

„Potrebuješ energiu, Paťo. Potrebuješ hajneken.“

Potrebujem energiu, prikývol a zobral si od holandžana pohár. Roztrhám toho grázla na handry, zabohoval a exol pivo na jeden nádych.

„Presne tak,“ pobúchal ho námorník po pleci. Ten ozaj vedel, ako má pivo chutiť. „Hajneken, Paťo. Teraz je z teba chlap. Riadne mu nalož, Paťo.“

A potom zmizol.

Čo teraz?

„...ako som povedal, výstavba pokračuje podľa plánu...“

Aká výstavba?!

„...ale brzdí nás nedostatok pracovnej sily. Máme...“

Kde je ten čurák?

Rádiobudík. Musel sa spustiť rádiobudík. Do dreamu sa miešajú ranné správy. Musí vstávať. A to hneď.

Paťo kráčal staveniskom a pred ním sa v diaľke týčil rozostavaný diaľničný most, široký ako futbalové ihrisko.

„...nedostatok pracovnej sily...“

„Kto ste? Hovoríte so mnou?“

Vedľa Patrika stál dôchodca v drahom obleku. Celý čas ho sprevádzal. „Ja som minister dopravy,“ zarazene odpovedal. „Pán Jablonka. A vy ste zodpovedný za túto stavbu.“

„Ja?“

„Kto iný. Nikto lepší nie je.“

„To je pravda. Nikto lepší nie je.“ Konečne ho to začína baviť. „Kde sú všetci? Prečo nikto nepracuje?“

„Máme málo pracovnej sily. Snažím sa vám to vysvetliť.“

Nemôžem dýchať, uvedomil si Patrik. Príliš realistické.

Na stavbe sa zdvihol poryv vetra. Paťo si omotal ústa tričkom, ale hustnúci prach sa mu už dostal všade; zarezával sa do pľúc, štípal ho do očí; a nedokázal ho vyplúť. Vypľúť? Musel by si rozrezať žili, vytrhnúť chrbticu a mozog rozmlátiť zbíjačkou. Mal ten smrad všade.

Minister dopravy pán Jablonka sa od neho bez záujmu otočil a pokojným krokom odkráčal do najbližšieho Subveju. Vo vnútri ho čakali absolventi politológie, ktorým má pri pravidelných reklamných prestávkach prednášať o optimalizácii aplikácie ľudských zdrojov.

Mám desať minút a som v riti, uvedomil si Paťo.

„Máš päť minút a si v riti,“ pripomenul mu aj Samko.

Stál Paťovi za chrbtom a trpezlivo čakal.

Spod diaľničného mosta sa ozval pracovný ruch. Srbi, Bulhari, Ukrajinci a Albánci sa zbiehali v preplnených autobusoch a na stavenisku začalo rásť malé mesto unibuniek, maringotiek a montovaných domčekov - keď sa priestor zaplnil, na strechách hneď začalo rásť nové podlažie, nové mesto, a na ňom ďalšie, až terasový labyrint dosiahol

vrcholy diaľničných pilierov.

„V Kurdistane našli ruiny chetitskej pevnosti,“ rapotal v Subveji pán Jablonka. Paťo nechápal súvis. „Úžasný objav. Zakázané miesto. Žili tam len otroci a dozorcí. Vieš, čo je to gulag?“ otočil sa na Samka. „Predstav si, objavili sme biblický koncentrák.“

„Viem,“ zasmial sa Samko. „Bolo to v správach o šiestej.“

„Tak, pred tisícmi rokmi,“ prikývol zjavne ohúrený pán Jablonka a vrátil sa do fast-foodu.

Paťo panikáril. Nechcel vstávať. Bolo po šiestej, ale teraz nemohol skončiť. Teraz ešte nie. Musel uzavrieť účet.

Keď bol malý, brat mu pustil podivný americký film o špiónoch, čo sa ponárali do cudzích snov. Hyperaktívni starí páni sa tam v reálnom čase pohybovali vo vysnívaných fantáziách, rozprávali sa v nich medzi sebou, prežívali spoločné vízie, a na záver dokonca spolu bojovali vo vojne.

Paťovi naopak pri snívaní čas a obrazy lietali, ako chceli. V hlave sa mu svojvoľne prevaľovali kadejaké serotoníny a PGO vlny a boh vie čo všetko, a on to nedokázal nijako ovládať... Nijako, vôbec nijako. Za jednu hodinu v skutočnom svete mohol precítiť zlomkový, sekundový trip. Inokedy, ako napríklad teraz, sa v nezmyselnej rozmazanej vízii strácali desiatky minút, a on namiesto epických vidín plával v nesúvislej hmle.

Navyše tu bola tá nová bolesť.

Hnusná, ostrá chuť – a pach. Nedávalo to zmysel. Prečo mal tak výrazný práve *čuch*? Mal predsa nasadené oči. Nie kyslíkovú masku.

Bolo desať minút po šiestej.

Ranné správy dávno skončili. Otec práve činkoval a vesloval a poskakoval vo svojej malej posilňovni. Mama by mala byť v kuchyni. Špekuluje tam nad raňajkami.

Paťo sa *musí* posadiť.

Zdvihnúť ľavú ruku.

Stiahnuť rukavice. Zbaliť šošovky.

Ihned'.

Mesto za jeho chrbtom sa zmenilo na oplotený pracovný tábor zahalený do smogu a matnej žiary lampových svetiel. Drobec nehybne stál pred Patrikom. Za jeho chrbtom bola telocvičňa, sama o sebe nočná mora, tak ako si ju pamätá zo školy: Zničené basketbalové koše, pokazená ventilácia, zamrežované okná a lacné polámané rebriny.

A dvere.

Lenže tieto neviedli ku šatniam. Paťo vedel, že za nimi je *inštitúcia*. Skurvená polepšovňa.

Keby chcel, mohol by odtiaľ Samka odviezť. Mohol ho vyslobodiť.

Ale nechcel.

Nechcel.

„Tak pod'“ zreval a vrhol sa na brata.

Paťo dostal len jednu facku, ale takú, že ho odhodilo. Preletel balkónom a zo štvrtého poschodia dopadol na dlaždicový chodník pod ich panelákom. Telo mal napnuté ako strunu a vo všetkých svaloch mu mimovoľne šklbalo -

v rukách, nohách, v trupe, každá šľacha sa mu neovládateľne skrúcala v krčoch. Dýchal rýchlo; chrapčal ako deravý výfuk. Z úst mu pritom vytekali sliny.

Asi sa pomočil.

Určite sa pomočil.

Pane bože. To bola hanba.

Teraz už bolo jedno, kedy vstane z postele.

„Daj si jojo!“ povedal umelý hlas a cudzia ruka mu natlačila do úst tabletku; príjemnú, omamnú tabletku, po ktorej sa mu okamžite uľavilo; po ktorej prišla ďalšia facka.

„Vypľuj to!“ skríkol na neho Samko, ale Paťo sa mu vyzývavo pozrel do tváre: „Neskoro, brácho! Neskoro!“

Samko ho prevalil na bok, spodnú nohu mu vystrel a lakeť mu podložil pod hlavu. „Blázon. Blázon,“ opakoval stále dokola. „Idem volať pohotovosť,“ povedal mame.

Opierala sa o otca a ledva stála na nohách. Videl ju len na krátku chvíľu. Odrazu sa nad ním skláňala, bola k smrti vydesená, a jej tvár - mamina tvár - bolo posledné, čo Patrik na najbližšie mesiace vlastnými očami uvidel.

Ochromilo ho ostré, biele, žeravé svetlo.

Najprv oslepol na ľavé oko.

Po desiatich sekundách oslepol na pravé.

A potom začal jačať od bolesti.

„Nedotýkajte sa ma! Nedotýkajte sa ma! Daj to svetlo preč! Som hore, daj to preč!“

Paťo sa napriek zmeraveným svalom prudko posadil. Pokiaľ vládol, čo najďalej sa odtiahol od zahmlených postáv nad posteľou. V hlave mu pulzovala ostrá bolesť. Nič nevidel.

Nič nevidel.

Matka neskôr vravela, že mu chcela skontrolovať zreničky. Preto mu zasvietila priamo do šošoviek. Niekde, raz, čítala o epilepsii a... A... Nemohla predsa vedieť, že má na očiach nasadenú... tú... vec. Ale Patrik bol v tom momente presvedčený, že to vedela. *Všetko vedela.* A urobila to naschvál. Spravila to naschvál, a on bol preto slepý.

Načisto slepý.

Vybral si šošovky z očí.

Stále nič nevidel.

„Dovolal si sa im?“

„Hľadám mobil.“

Zastav ich. Hneď teraz.

Paťo bol stále dezorientovaný. V hlave ešte počul ozveny Samkovho hlasu. Nespomínal si, čo vravel. Či to vôbec hovoril on. Alebo to v ňom stále vŕzgal škrípajúci, kovový spam, ktorý mu do úst natlačil jojo?

Nie – kraviny. Riadny náklad sračiek.

Sen už dávno skončil.

Si debil, Paťo. Si debil, debil, debil, pomočený debil.

Spamätaj sa.

Nesmiem do nemocnice.

Ale...

Mal záchvat. Oslepol. Musí ísť. Musí sa dať vyšetriť.

Ale nepôjde.

Ked' ma raz zoberú, skončím v base. Zatvoría ho.

Ako Samka.

So Samkom.

„Vytáčam číslo.“

„Pane bože, Paťko čo si si to spravil?“

Čo som si spravil? To sa pýta ona?

„Zložte to!“ zamával rukami. „Nič! Mi! Nie je!“ *Je len slepý. Ešte slepší, než so šošovkami. „Nikam nevolaj!“ Ale pomoc predsa potrebuje. „Oco! Zlož to!“ Možno už do smrti nebude vidieť. Musí mu niekto pomôcť!*

„Paťo...“

„Zlož do piče telefón! Zlož to, oco!“

V izbe zavládlo ticho. Prišlo ako príliv s posledným ostrým matkiným nádychom, s priduseným vzlykom. Až potom všetci zadržali dych. Rodičia Junkovci chceli - nesmierne zatúžili syna prefackať, ulaviť si od napätia, vraziť mu jednu pamätnú, ktorú si vezme až do hrobu. To pokušenie sa v izbe vznášalo ako stredoveký prízrak: Keď všetko ostatné zlyhalo... Ale nespravili to. Možno, keby sa odvážili, možno by Paťo prežil tridsiatku. Ale oni sa ani nepohli. Stáli ako paralyzovaní. Ich pokazený, posadnutý syn mal predsa pred chvíľou ťažký záchvat. Junkovci nedokázali vlastnému dieťaťu ešte viac ublížiť.

„Počúvajte ma,“ skúsil Paťo obranný tón. Jeho výbuch ho bude prenasledovať ešte roky. „Na stole mám mobil. V tom mobile je číslo. Vytočte Levisa. On vie čo robiť. Ale za hotovosť. On má doktora! Súkromného!“

Rodičia sa na seba pozreli. Pochopili? Patrik veril, že áno.

„Nemôžu nám zobrať aj jeho,“ zašepkala matka.

Pochopili.

Mama ho pochopila! Nemala ďaleko do plaču. „Nemôžu. Nemôžu,“ opakovala. Veľký Junka mlčal. Nie zo vzdoru. Netušil, čo povedať. Za dvadsať rokov riešil stovky úrazov. Mal toľko školení prvej pomoci, že s osvedčeniami mohol vytapetovať celú izbu. Ale teraz nevedel, čo robiť. Vôbec ničomu nerozumel. Jeho prst váhal nad telefónom: Stačil ľahký dotyk a pohotovosť by bola na ceste. Zachránil by synovi budúcnosť.

Tak prečo zaváhal?

Ako hypnóza spravila zo snílka publicistu

„Čo je, prcek?“

Veľký Junka zapol Levisa na hlasný odposluch. Znel otrávene, nevyspato, ale Paťo z jeho hlasu cítil napätie. Levis určite čakal, že sa niečo pokazí. Bolo pol siedmej ráno, a on zdvihol volanie po druhom zvonení. Paťo nemohol byť prvý, ktorému predal online set, a nebol prvý, čo narazil na stenu.

„Čo si spravil, prcek? Zjedol si jojo?“

Paťo sa ovládol. Nezačal hneď na neho kričať: *Mal si ma varovať, ty chuj!* Samozrejme, že ho Levis varoval. Dvakrát. Desaťkrát. Možno stokrát. Levis bol vyplašený, lebo Levis už včera niečo tušil. Driloval Paťa dve hodiny. A čo to pomohlo? Ten zmrd už vopred vedel, že sa niečo pokazí. On to *vedel*. A Paťo je teraz slepý. Za tie peniaze sa mal Levis ku Paťovi nanútiť domov, mal mu osobne nastaviť firewall, adbloker; za tie prachy mal urobiť full servis. Paťo bol predsa *decko*. Jasné,

že sa niečo muselo pokaziť. Bol len malý, hlúpe decko. Debil. A teraz aj doštaný kripel.

„Prcek...? Nezjedol si jojo, prcek? Doprdle...?“

Paťovi sa pri tom slove zaplnili ústa slinami. *Jojo*. Vysnívaný cukrík ho zachránil pred smrťou. Prečo Levisa trápí taká blbosť? Prečo ho trápí tabletky, keď Paťo stratil zrak, doriti, veď Paťo oslepol?

Levis mu to raz vysvetlí, ale dovtedy ubehnú roky. Ani on ešte v deviatej triede nepoznal súvislosti. A potom - za niekoľko dní si po neho prídu policajti.

Paťo zostane slepý a sám. A *hladný*. Neopísateľne, nepredstaviteľne hladný po tabletke.

„Tomáš?“

To sa ozvala mama. Tomáš - tak sa Levis volal krstným menom. Lenže mama nevedela, čo povedať ďalej.

„Tomáš, tu je Paťov otec,“ naviazal na ňu Veľký Junka.

Paťo mlčal.

Levis na druhej strane telefónu hlasno prehltol.

„Dobré ráno, pán Junka.“ triasol sa mu hlas. „Čo sa deje?“

„Nezjedol som žiadne jojo, Levis,“ Patrik naraz vybuchol - druhýkrát toto ráno - *ale jedno si neskôr ešte dáš*, zahlodal v ňom kovový hlas; silnel a silnel s každou sekundou, chlapec už cítil prvé následky neuro-útoku. O dva roky bude Paťo brať pred každým tripom. O dva ďalšie ho psychedlíka privedú ku písaniu. O dekádu neskôr, keď sa Junkove meno stane synonymom pre stredoeurópsky horor, Paťo prestane rozlišovať hranicu medzi snom - nočnou morou - a realitou - a hoci sa tak nestane v jeho živote prvýkrát, tento raz sa stratí definitívne. Pred tridsiatkou ho prehlásia za

nesvojprávneho. Krátko na to zomrie.

„Oslepol som, Levis,“ teraz ešte kričí. „Nevidím. Nevidím ani hovno!“

„Čo sa stalo?“

„Zasvietila som Paťovi do očí...“

„Mal epileptický záchvat, Tomáš.“

„Mal záchvat?“ Levisovi sa vrátila sebaistota. „Nič viac? To je všetko?“ počuteľne si vydýchol.

„Som slepý, Levis!“

„Ved' hej.“

„A ty si hluchý?“ *Potrebujem jojo!* „Nič nevidím!“ *A zapijem ho hajnekenom.* „Nič nevidím...“ zopakoval, ale už len šeptom, pre seba. Od Paťovho precitnutia ubehlo sedem minút - sedem povestných minút, počas ktorých vieme účinky spamu ešte zvrátiť. Na jeho vyčerpané, neoddýchnuté dvanásťročné telo prichádzala najťažšia kríza, ktorú nepotlačil ani adrenalín a šok. Dopamínová bomba po umelo vyvolanej epilepsii rýchlo odoznievala. Prichádzalo vytriezvenie. Tras. Suchoty. Ostrá, bodavá bolesť hlavy. Závrat. Zoznam bolestí stále rástol. Navyše, do strpnutých, nepremasírovaných svalov sa vracali krčce.

Sedem minút po prebudení už Patrik dokázal myslieť len na jedno: Tabletky, ktorá ho zázračne oslobodila v spánku, mu určite pomôže aj v realite.

„Klídek, prcek, klídek,“ ukludňoval ho Levis. „Neboj. To vyliečime.“

Levis tomu bezvýhradne veril. Mikrofóny Sociálky to neskôr dosvedčia. Lenže Paťo ho viac nevnímal. *Až keď si dám jojo!* chcelo sa mu kričať.

„Hlavne, že si sa nezmagoril, prcek, Tá vec ťa bez adblokera riadne zhyponotizuje. Ty vole, prcek. Skoro som mal nervy...“

Paťovi išla vybuchnúť hlava.

„Mama...“ zamával rukami okolo seba, zúfalo sa snažil pani Junkovú nahmatať.

Keby videl aspoň kúsok svetla!

„Budeš v pohode!“ odkiaľsi stále prichádzal Levisov hlas. Lenže Paťo od tej noci v pohode nikdy nebol.

„Mami...“ zastonal.

„Budem grcať...“

CENA: 0eu
nepredajné

TRIH LAV
WWW.TRIHLAV.COM